

مدل لایه بندی شده امنیت شبکه

سید رضا کامل طبخ فریضی

دانشگاه آزاد- واحد تهران جنوب

Rezakamel@toosashena.com

مریم شاه پسند

موسسه آموزش عالی سجاد

E_sh_1983@yahoo.com

چکیده : با پیشرفت و گسترش روزافزون استفاده از کامپیوتر و شبکه ها در زمینه های مختلف علمی و تجاری و همچنین فراگیر شدن استفاده از اینترنت . دنیای شبکه اطلاعات, مبدل به محیطی شده است که نیاز به وجود چهارچوب, قوانین, محدودیت ها و اعمال سیاستهای امنیتی برای آن بیشتر احساس می شود. از کاربران اماتور, نفوذگران شبکه , افرادی که از اینترنت برای پرشدن وقت خود استفاده می کنند, تا شرکت های بزرگ که نقل و انتقالات مالی یا تجاری خود را در مقیاس وسیع بر روی این شبکه انجام می دهند همه و همه مشترکین تکنولوژی عصر حاضر می باشند . در چنین دنیای مجازی می توان گفت که امنیت یک ضرورت است نه یک انتخاب برای هر مقیاس .

کلمات کلیدی : security , firewall , sniffing , spoofing .

۱- مقدمه

آنچه در این مقاله ارائه داده می شود یک مدل پیشنهادی لایه بندی شده در خصوص امنیت شبکه می باشد و سعی شده تا در ساختار ارائه شده حتی الامکان مستقل از توپولوژی شبکه یا سازمان مربوطه باشد. در واقع این مدل به صورت کلی برای کوچکترین شبکه ها تا بزرگترین شرکتها و شبکه های آنها قابل استفاده می باشد. فقط نیاز به اضافه یا کم کردن اهمیت هر یک از سطوح هرم می باشد که مسلماً با هزینه رابطه مستقیم دارد.

۲- امنیت در یک نگاه

بیشتر گفتیم که امنیت یک ضرورت است نه یک انتخاب و این اهمیت مستقل از مقیاس شبکه می باشد . اکنون می توان اضافه نمود که تدابیر امنیتی در یک شبکه هیچگاه یک آرایش صد درصد را برای شبکه ایجاد نخواهند نمود زیرا امنیت شبکه به فاکتورهای بسیار متنوعی وابسته است. در واقع امنیت برای یک شبکه حکم دیوار را دارد, با اعمال تدابیر مختلف امنیتی ما فقط می توانیم دیوار را بالاتر ببریم اما هیچگاه نمی توانیم سقف ایجاد کنیم. با اضافه کردن این مطالب که اگر کسی کلید داشته باشد و از در وارد شود طول دیوار کمکی نمی تواند بکند. به هر حال فقط کلید یا کلمات عبور و سایر ورودیهای امن شبکه جزئی از هرم امنیتی به شمار می آید. پیاده سازی هرم از بالا به پایین از دو بعد قابل اهمیت است اول اینکه تعداد از افراد یا برنامه هایی که می تواند این سطوح امنیتی را پشت سر بگذارند کاهش

می یابد (کاهش شانس نفوذ) و دوم اینکه زحمت این گروه افراد یا برنامه بیشتر می شود. (فاکتورها کاری یا کارهایی که باید انجام بدهند.) در واقع دیوار بلندتر به نردبان و افراد ماهرتری نیاز دارد. شاید فقط اطلاع از بلندی دیوار نفوذگر را از شروع به کار مایوس نماید. در واقع سرفصل امنیت یک سرفصل پررنگ و قابل توجه در هزینه های سازمان باید باشد. [3]

۳- Protocol analyzer

تحلیلگرهای پروتکل اولین سد امنیت و نوک اولیه هرم امنیت را در سایتها تشکیل می دهند با استفاده از این ابزارها کوچکترین حرکات مشکوک قابل شناسایی بوده و می توان خلاهای امنیتی و محللهای قابل نفوذ و آسیب پذیر را در سایت مشخص نمود. استفاده از اینگونه ابزارها امکان بررسی و تحلیل داده های مختلف مربوط به پروتکللهای گوناگون، بررسی ترافیک شبکه، تشخیص برخی مشکلات و گردآوری اطلاعات آماری در مورد شبکه ها را فراهم می کند. از دیگر موارد کاربرد اینگونه ابزارها می توان به تشخیص عدم ارتباط یک ایستگاه کاری یا شبکه و بررسی دلیل آن تشخیص خرابی تجهیزات و کشف تداخل آدرسها، کنترل شبکه برای پورتهای باز و تلاشها و دسترس های مشکوک و ... اشاره کرد. ظاهراً به نظر می رسد که تحلیلگرهای پروتکل بیشتر ابزار مانیتورینگ شبکه باشند تا ابزار صنعتی اما از آنجایی که در برخی شرایط تفاوت دستاورد یک حمله بالابردن ترافیک شبکه یا سرریز کردن یا سرویس خاص می باشد، تحلیلگرهای پروتکل می توانند با اعلان به موقع قبل از حادث شدن هر مشکل آن اطلاع دهند. در واقع مستقل از وجود یا عدم وجود دیوارهای امنیتی شبکه نیاز به نگرهبانی آگاه دارند که شبانه روز از صحت شبکه و رفت و آمدهای مشکوک اطمینان حاصل نمایند و در صورت وجود هر فرایند مشکوک آن را اطلاع دهد. [4]

۴- Routing :

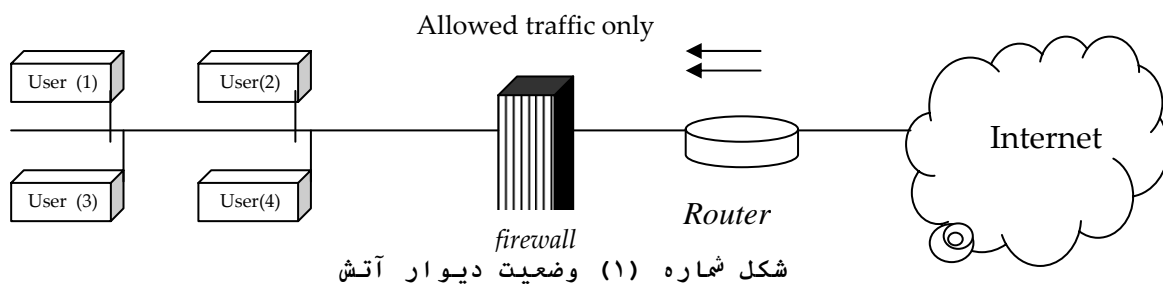
استفاده از تکنیکهای مسیریابی می تواند یکی از قدرتمندترین لایه های امنیتی را در شبکه به وجود آورد [4] با پیکربندی صحیح مسیریابی در شبکه می توان به صورت خودکار، از دسترسی های غیرمجاز جلوگیری کرد. همچنین با کمک این تکنیکها می توان برخی از پروتکل ها، دستورات و سرویسهای شبکه را برای یک سری از بسته های مشخص (از لحاظ مبدأ و مقصد) غیر فعال و یا دسترسی به برخی منابع را برای یک گروه کاری خاص که دارای یک پورت ورودی یا آدرس خاص هستند محدود کرد. [5]

در واقع مسیریابی صحیح در شبکه مانند ایجاد بزرگی راههای بدون فرعی و تقاطع ها غیر همسطح می باشد که به خودی خود سدی در برابر دسترسیهای غیرمجاز می باشد اما باید در نظر داشت که ایجاد محدودیتهای سرویس یا تنظیم قوانین در مسیریابها سربار قابل ملاحظه ای بر روی تجهیزات قرار می دهد که مسلماً نیاز به استفاده از مسیریابهای قدرتمندتری را در شبکه به وجود می آورد (افزایش هزینه) از طرف دیگر هر چه با کاری مسیریابها به حد مرز خود نزدیک تر باشد، نفوذگران نیاز به زحمت کمتری جهت افزایش بارکاری سرریز کردن پشته ها و مسیریابها یا سوئیچهای لایه ۳ دارند که خود یک راه نفوذ را برای آنها باز می گذارند. در اکثر مسیریابها با افزایش بار کاری از حد نرمال باعث می شود مسیریابی از برخی از قواعدی که بارکاری زیادی بر روی مسیریاب می گذارند صرف نظر کند (مانند acl ها) و این دقیقاً همان چیزی است که نفوذگر می خواهد. در برخی از سوئیچ ها نیز سرریز شدن جدول مسیریابی سوئیچ باعث می شود تا سوئیچ مشکلی هاب عمل کرده و اطلاعات در شبکه broad cast شوند به عنوان مثال برای یک

سیستم نفوذ رساندن بارکاری زیر ۱۰٪ به بالای ۹۰٪ بسیار دشوار تر از رساندن بارکاری ۸۰٪ به بالای ۹۰٪ می باشد که باعث باز شدن برخی از راهها نفوذ و یا سرریز شدن مسیریابها می شود
لازم به ذکر است ایجاد چنین پیکربندی نیاز به افراد مجرب و مهندسان خیره دارد که دارای تسلط کافی بر ساختار سایت و اهداف آن باشند. همچنین قدرت امنیتی سیستم عاملهای موجود بر روی مسیریابهای مورد استفاده نیز در امنیت ایجاد شده نقش مهمی را ایفا می کند.[3]

۵- firewall :

با استفاده از دیواره های آتشین می توان تمام نقاط اتصال یک شبکه داخلی با خارج را به یک یا چند نقطه تبدیل و به این شکل کلیه ارتباطات با دنیای خارج را مورد بررسی و کنترل قرار داد [۳] و از آنها گزارش تهیه کرد. در واقع firewall یک چتر امنیتی است که بر روی کل شبکه کشیده می شود. معمولا هدف عمده دیواره های آتش کنترل و محدود کردن ترافیک و ترجمه آدرسها می باشد. تونلها و ارتباطات UDN به firewall ختم می شود. برخی از دیواره های آتش در لایه ۳ کار می کنند و اطلاعات را فقط از لحاظ منبع و مقصد مورد بررسی قرار می دهد. اما در برخی دیگر از دیواره های آتش حتی می توان بسته ها را از لحاظ معنی و محتوی مورد بررسی قرار داد. دیواره های آتش که عمل ترجمه آدرسهای داخلی به آدرسهای اینترنتی را انجام می دهند (مانند proxy ها) باعث می شوند پی بردن به ساختار داخلی شبکه از روی اینترنت تقریبا کاری غیر ممکن می باشد. از جمله مواردی که دیواره های آتشین در مقابل آنها قادر به انجام هیچ کاری نیستند می توان به حملات داخلی و یا نفوذگرانی که کلمه عبور از دیوار آتشین را می دانند اشاره کرد. بهر حال دیواره های آتشین یکی از تجهیزات خروجی جهت استقرار امنیت در یک سایت یا شبکه می باشد.

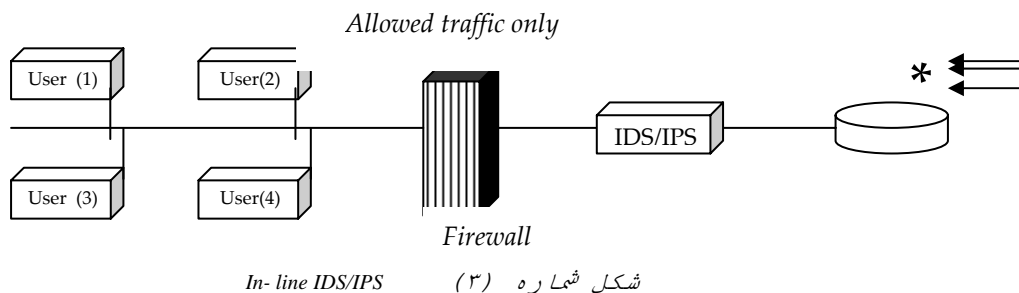
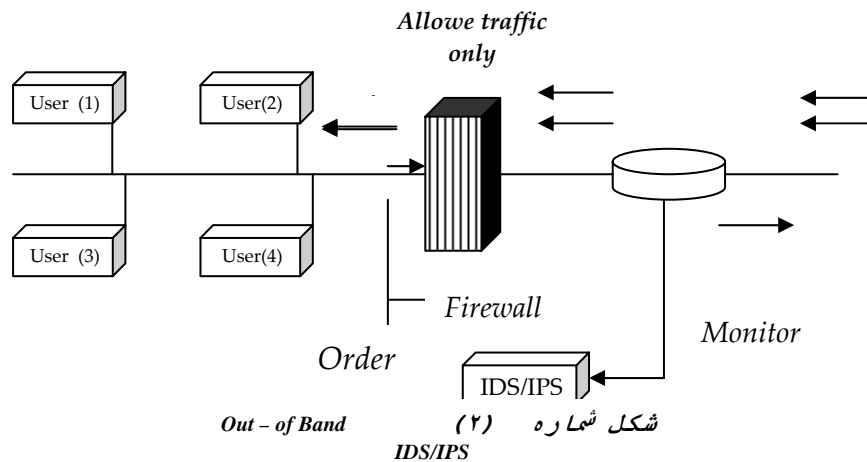
شکل شماره (۱) وضعیت دیوار آتش

اطمینان حاصل نمود. اول اینکه اطلاعات رسیده از مبدا مورد نظر (trusted host) واقعا مربوط به آن ماشین بوده و آدرس جعلی می باشد. دوم اینکه در خارج از دیواره آتش و بر روی اینترنت این اطلاعات در دسترس دیگران قرار گرفت، قابل مفهوم و یا قابل استفاده نباشد. بنابراین استفاده از پروتکل های http یا ssl ها جهت استفاده از سایتهای مورد اطمینان یا بکاربردن فایل های UDP و کلیدهای خاص رمز گذاری جهت برقراری ارتباط شعبات شبکه بر روی اینترنت یا کامپیوترهای قابل حمل (labtops) از ضروریات می باشد. در واقع اطلاعات در دیوار خارجی دیواره های آتش از مبدا تا مقصد باید رمزگذاری و کد شده باشند (network level encryption) تا اگر احتمالا اطلاعات در دسترس دیگران قرار گرفت، باز هم قابل استفاده نباشد. [1]

۶- سیستم تشخیص نفوذ یا در کمین مهاجمان نشستن IDS

سیستم تشخیص یا پیشگیری نفوذ اطلاعات، ورودی و خروجی شبکه را با هوشمندی بیشتری نسبت به دیواره های آتش مورد بررسی قرار می دهند. از دید یک دیواره آتش یک ارتباط یا مطمئن است و یا ناامن، اما با توالی از عملیات مجاز نیز می توان راه نفوذ را به یک سیستم باز نمود. در این شرایط IDS ها مجموعه سوابق ترافیک را با بانک اطلاعاتی خود مقایسه کرده و در خصوص یک مجموعه عملیات ناامن

به مدیر سیستم هشدار می دهد و IDS ها ترافیک مشکوک را block می نماید . معمولاً گزارشات فراوان و هشدارهای اشتباه یا بلاک کردن پی در پی سرویس های مجاز باعث می شود تا توجه راهبران شبکه (Admin) به این سیستم ها کم شده یا جهت آزاد سازی یک سرویس مجاز بسیاری از قوانین و امکانات دست و پا گیر اینگونه را غیر فعال نمایند. بنابراین تنظیم صحیح و تغییر و متناسب کردن تنظیمات در طول نمودار با توجه به شبکه و خصوصیات آن که مسلماً به هزینه و پرسنل متخصص نیاز دارد باعث می شود تا از زمان این تجهیزات کم شده و هوشیاری آنها به موقع بوده و به واقعیت بیشتر نزدیک باشد.

۷- Antisniffing :

Antisniffing ها نیز ابزارهایی هستند که به محکم کردن سد امنیتی شبکه کمک میکنند . این ابزارها معمولاً بصورت نرم افزارهایی بر روی یکی از ماشینهای شبکه نصب می شوند . از لحاظ نوع فعالیت sniffer و Antisniffe ها به سه دسته کلی زیر تقسیم می شوند :

دسته اول نرم افزارهایی که با استفاده از روشها و اطلاعات جامع به بررسی شبکه می پردازند یا در واقع سعی می کنند با حملات را شبیه سازی کنند. گزارشات از سیستمهای آسیب پذیر شبکه تهیه کرده آنها را اعلام می نمایند. (VA tools)

دسته دوم نرم افزارهایی که با بررسی لحظه ای یا دوره ای شبکه دسترسی به منابع را کنترل کرده و در واقع ترافیکهای مشکوک را گزارش می دهد. اینگونه Antisniffe ها مشابه IDS ها می باشند با این تفاوت که IDS ها معمولاً در DMZ قرار می گیرند، اما Antisniffe ها بر روی ماشین در داخل شبکه نصب شده و ترافیکهای داخلی را کنترل می نمایند.

دسته سوم Antisniffe هایی هستند که در هنگام مواجه شدن با sniffer ها در شبکه که به جمع آوری اطلاعات برای نفوذگر می پردازد ، وارد عمل

شده و با ارسال اطلاعات اشتباه و یا ایجاد ترافیکیهای مجازی سعی در گمراهی sniffer می نماید.

باید توجه داشت که نرم افزارهای sniffer منابع زیادی را به خود اختصاص داده و اجرای آنها بر روی سرویس دهنده ها یا شبکه بار کاری را افزایش داده کارایی شبکه یا سرویس دهنده را به شدت کاهش می آورند. همچنین این ابزارها قادرند با پروتکل های ارتباطی مختلف بر روی محیطهای مختلف فعالیت نمایند. [6]

۸- Operation System

امنیت، قابلیت اطمینان، استحکام و قدرت سیستم عامل نقش مهمی در ساختار و کارایی شبکه ایفا می کند. سیستم عاملهای اصلی شبکه که بر روی سرویس دهنده ها نصب می شوند بایستی دارای سپرهای امنیتی خاص خود باشند، زیرا وجود کوچکترین بخش قابل نفوذ در سیستم عامل، میزان آسیب پذیری سایت و کل شبکه را بالا خواهد برد. از جمله مواردی که مهاجمان از آن برای نفوذ به یک سیستم استفاده می کنند استفاده از فایل های اشتراکی سیستم عامل بین دو یا چند کامپیوتر و یا استفاده از فایل های سابقه سیستم است. در این راستا استفاده از دیوارهای آتشین داخلی و فیلتر نمودن بسته ها و نیز کنترل شبکه محلی می تواند نقش مهمی را در حفاظت از سیستم عامل ایفا کند. همچنین می توان با روشهایی، دسترسی به فایل های سابقه سیستم عامل را نیز برای سایرین غیر ممکن ساخت.

همچنین در این راستا می توان از قابلیت انحصاری کردن سیستم عاملها استفاده کرد که این کار با استفاده از تکنولوژی Digital Watermark امکانپذیر است به گونه ای که واترمارک را در قالب یک Component به یک سیستم عامل اضافه کرده و سیستم عامل بصورت منحصر به فرد در آمده و در نتیجه نفوذگر نمی تواند نوع آنرا تشخیص و نهایتاً نقاط آسیب پذیر را شناسایی کند. [8]

۹- Anti spoofing

Spoofing به معنای گمراه کردن و کلاهبرداری می باشد. روش هایی برای ورود و نفوذ به شبکه وجود دارند که به این نام نامیده میشوند و اساس کار آنها گمراه کردن میزبانها یا سیستم های امنیتی شبکه می باشد. در این خصوص نیز سیاستهای امنیتی شبکه باید به صورتی باشد که بتواند در مقابل این گونه حملات مقاوم باشد. ابزارهایی که به مقابله با Spoofing می پردازند، نرم افزارهایی هستند که با چک کردن پروتکل ها و اطلاعات رد و بدل شده در شبکه این گونه تهاجم ها را تشخیص داده، اطلاع می دهند یا اینگونه ترافیک ها را بلاک می نمایند. در برخی شرایط Anti-Spoofing می تواند به صورت قوانین خاصی در IDS یا IPS ها بدون سربار هزینه ای برای سازمان پیاده سازی شود و همچنین از Spoofing ها نیز می توان در شبکه برای گمراه کردن مهاجمین و تحویل دادن اطلاعات اشتباه به آنها استفاده نمود. سه محیط مناسب برای به کار بردن Spoofing ها از طرف مهاجمین وجود دارد: اول محیط هایی که سیستم امنیتی فقط آدرس های مبدا و مقصد را جهت تأیید میزبان قابل اطمینان استفاده نموده و اطلاعات در هنگام انتقال بر روی شبکه با کلید خاصی رمز گذاری نمی شوند.

دوم در شرایطی که ماشین منبع یک روش قابل پیش بینی برای تولید شماره های افزایش تناوبی به کار می برد. سوم شبکه هایی که دارای میزبانهای قابل اطمینان (پاورقی) TrustedHost در خارج از شبکه می باشند

که مهاجم می تواند به راحتی شرایط آن میزبان را در غیاب آن سیستم تقلید نماید. با استفاده از

Network Level Secuting می توان راه اکثر انواع Spoofing را سد نمود. بستر مناسب دیگر برای Spoofing پست الکترونیک می باشد. ارسال نامه ها با فرستنده های جعلی یا نامه هایی که از فرستنده واقعی به صورت غیر ارادی و به صورت یک ویروس منتشر شوند برای کلیه مقاصد که آدرس آنها در صندوق پشت فرستنده است، ارسال می شوند. معمول ترین روش های Mail-Spoofing است. استفاده از Antivirus ها برای Mail Server ها و استفاده از کلیدهای عمومی و خصوصی یا امضاء دیجیتالی برای نامه ها، راههای مقابله با اینکه Spoofing می باشد. [6]

APP&Services - ۱۰

این مرحله از امنیت مرتبط با میزبانها، برنامه های کاربردی و سرویسهای در حال اجرا بر روی آنها می باشد. به دلیل تنوع میزبانها یا سرویس دهنده های شبکه از لحاظ سخت افزاری و نرم افزاری این قسمت به توجه خاصی نیاز دارد. زیرا هر سرویس و یا برنامه کاربردی باید به صورت مستقل مورد بررسی قرار گیرد (که البته دارای هزینه است و نیروی مدیریتی زیادی را نیاز دارد) تنوع تکنیکها یا نرم افزارهای مورد نیاز از خصوصیات این لایه می باشد. اگر به این قسمت اهمیت داده نشود، به راحتی اطلاعات و رکوردهای بانکهای اطلاعاتی قابل دسترس مهاجمان می باشد. واقعیت این است که اکثر برنامه های کاربردی بدون در نظر گرفتن مسائل امنیتی کد می شوند. به خصوص بسته های نرم افزاری WebBase که در واقع تنها راه دسترسی بانکهای اطلاعاتی از خارج از دیواره های امن شبکه می باشند. این قسمت جایگاه بسیار مناسبی برای نفوذ و استخراج دیتا از بانک های اطلاعاتی می باشد. بنابراین انتخاب نرم افزارها، سیستم عاملهای سرویس وب و همچنین پست الکترونیک نقش حیاتی در امنیت و محدود کردن دسترسی به داده ها را ایفا می کنند.

ابزارهایی وجود دارند که در نقش FireWall بر روی میزبانها نصب شده و به صورتی تنظیم می شود که هیچ سرویس یا برنامه کاربردی نتواند عملیاتی را انجام دهد که مجاز به اجرای آن نیست. اجرای کدهای اجرایی مربوط به نامه های ویروس یا اجرای کدهای درج اطلاعات توسط صفحاتی که به صورت پیش فرض حالت خواندنی دارند و ارسال اطلاعات شبکه از داخل به سمت اینترنت که از سطوح امنیتی Firwall ها و IDS ها به راحتی می گذرند (به دلیل اینکه این سیستم ها معمولاً ترافیک ورودی را چک می نمایند) مشکلات این لایه است. این مشکلات باید توسط Firewall های حساس به فرایند یا محدود کننده نامه ها کاربردی، محدود می شوند. مرحله بعد فراهم آوردن امکان authentic برای ارتباط کاربر با برنامه های کاربردی و همچنین برای ارتباط هر برنامه با بانک اطلاعات می باشد. (ضرورت Encryp مربوط به ارسال اطلاعات در لایه ۳ مطرح شده است.) چک کردن اعتبار ورودی ها و اطمینان از اینکه به خصوص اطلاعات وارد شده در صفحات وب توسط کاربران باعث سرریز شدن یا اعمال کدهای غیر قابل کنترل بر روی داده ها نمی شود. تدابیری است که در این لایه باید اندیشیده شود.

کلاً قسمت بالا به سه دسته کلی زیر باید تقسیم شود :

- استفاده از سرویس دهنده های مطمئن (Mail Server، Web.s)
- استفاده از Firwell های خاص میزبان جهت کنترل فرایندها
- چک کردن اعتبار ورودی ها

به عنوان مثال نباید به کاربر اجازه داد که از داده های طولانی یا کلمات کلیدی SQL در جعبه های متن استفاده کند.

ارائه این سرویس در هر سیستم عامل عموماً به صورت قسمتی از آن سیستم عامل و یا یک بسته نرم افزاری بر روی آن است. از آنجا که نفوذ به شبکه و دسترسی به اطلاعات و یا تغییر آنها از طریق سرویس وب بسیار آسان است، امنیت در سیستم عامل ارائه کننده این سرویس بسیار حائز اهمیت است و لذا این سرویس دهنده ها باید تا حد امکان قابل اطمینان باشند، بخصوص در سایتهایی که نقل و انتقالات مالی از طریق این سرویس صورت می گیرد. از این رو بهتر است علاوه بر تدابیری که در سیستم عامل اندیشه شده است، سایت مجهز به یک سری ابزارهای ردیابی و مقابله با مهاجمان باشد. همچنین استفاده از رمز گذاری و سیستم های کدگذاری در ساختار نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. [10]

۱۱- Encryption :

استفاده از روشهای کد گذاری یکی از موثرترین روشها در بالا بردن سطح امنیت ارتباطات اینترنتی است که آخرین لایه امنیتی سایت را تشکیل می دهد. استفاده از یک روش خاص کدگذاری در ارتباطات و یا استفاده از امضاهای الکترونیکی و غیره می تواند داده ها را از دسترسی های غیر مجاز حفظ نموده و امنیت را بالا ببرد. این کدگذاری در چند سطح مختلف قابل استفاده می باشد که پیاده سازی آن در کلیه سطوح، امنیت سایت را به حالت ایده آل نزدیکتر می سازد. کد گذاری را می توان در ارائه اطلاعات به کاربر و دریافت اطلاعات، ثبت اطلاعات در بانکهای اطلاعاتی، ارتباطات بین نرم افزارهای خاص منظوره و بانکهای اطلاعاتی سایت و تهیه پشتیبان مورد استفاده قرار دارد.

۱۲- تاثیر روال اداری بر امنیت سایت^۱ :

یکی از مهمترین عوامل موثر در امنیت سایت که جایگاه آن در سطوح امنیتی سایت نیست اما می توان به عنوان یکی از عوامل امنیتی به آن اشاره کرد، روال اداری می باشد. زیرا با در نظر نگرفتن این مورد، حتی محکمترین سطوح امنیتی قابل نفوذ می باشد. به عبارت ساده می توان نفوذ گری را در نظر گرفت که کلید دارد. در این صورت ارتفاع دیوار یا نوع سیستم امنیتی و به هیچ وجه در نفوذ فرد تاثیر نخواهد داشت. در صورت وجود نقایضی در سیستم اداری یک سایت یا شبکه و خروج ناآگاهانه اطلاعات، کلمات عبور، کلیدها و روشهای کدگذاری از این سیستم یا نفوذ افراد یا ابزارهایی در ساختار سایت، دیگر هیچ سیستم امنیتی نمی تواند به مقابله به اینگونه نفوذها یا سرقت و خرابکاری اطلاعات بپردازد. نمونه هایی از این نوع نفوذها عبارت است از اسبهای تراوا (Trojan Horses) یا نرم افزارهای Back door که امکان دسترسی نامحدود به سیستم را در اختیار مهاجمین قرار می دهد و واضح است که نصب نرم افزارهای مشکوک یا رسیده توسط پست الکترونیک توسط مسئولین یا کارمندان بی اطلاع و بی احتیاط باعث راه اندازی اینگونه نرم افزارها می شود از دیگر موارد نفوذ عدم تغییر کلمات عبور پیش فرض نرم افزارها، سیستم عامل یا برنامه های کاربردی، سهل انگاری کاربران یا مسئولین در انتخاب اسم رمزی که به راحتی قابل پیش بینی است و عدم تعویض دوره ای کلمات عبور، می باشد. این موارد به قدرت امنیتی شبکه وابسته نیستند، بلکه ارتباط مستقیم با هوشیاری و آگاهی افراد مسئول و کاربران شبکه دارد. همچنین روال و ساختار محکم و مرتب اداری سایت و یا سازمان مستند سازی و تعویض دوره ای کلمات عبور، در جلوگیری از بروز مشکلات فوق نقش بسیار مؤثری دارد.

۱۳- نتیجه گیری :

با توجه به ضرورت امنیت دنیای امروز و اهمیت آن در نقل و انتقال داد ها روشهایی پیشنهاد شد که ترکیب آن سر محکم در برابر نفوذ کاربران غیر مجاز است اما باید به دو نکته توجه داشت : اولاً بکار بردن هر کدام از روشها فقط دیوار دفاعی را بلندتر می کند و هیچگاه سقف ایجاد نمی کند. ثانیاً بکار بردن روشها نیازمند هزینه های مربوط به آن لایه می باشد که سازمانهای خواستار این لایه باید

^۱ . Operatinal Procedures

این نکته را در نظر گرفته و با توجه به فاکتورهای مهم که ممکن است
زمان، امنیت داده ها، قابلیت نفوذ و هزینه لایه ها را اولویت
بندی و از آنها استفاده کنند.

- 1) Managing a Network with a Protocol Analyzer openextra.co.uk
- 2) Efficient Security Mechanisms For Routing Protocols , Yih – Chun Hu and Adrian Perrig and David B. Johnson.
- 3) CORBA Firewall Security: Increasing the Security of CORBA Applications, Hbatamu Abie and Janury 2000.
- 4) tracing data diffusion in industrial research with robust watermarking, christoph busch and Stephen D.wolthsen
- 5) securing cisco routers,steven kieffer,November 2002
- 6) the business case for high availability(HA),a cybergoard corporation,august2002
- 7) network security assessment white paper,will Spence,20 april 2000